

Kmet, delavec
(in obrtnik)
naj bodo naro-
du vodnik!

Izbija vsake srede.
Naročnina:
za celo leto Din 30.—
za pol leta " 15.—
za inostranstvo " " "
za celo leto Din 30.—
Izsesti po tarifu. — Pla-
menem vprašanjem naj
se prilepi znamko za od-
govor. — Ne frankirana
plačila se ne sprejemajo.

Kmetški list

Vsakdo vrljav
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rokopis se ne vr-
tače. — Plača in teži-
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kalodvorski
ulici št. 7. — Telefon
ster. št. 200. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.194.

Kmetje in kmečki posli.

Eno najbolj važnih kmečko-gospodar-
skih vprašanj je vprašanje delovnih moči na
kmečkih posestvih. Od ugodne ali neugodne
rešitve tega vprašanja je v veliki meri od-
visen gospodarski položaj ne samo velikih,
ampak tudi srednjih, da, celo malih kmetov.

Za velike kmetije smatramo dandanes
tista kmečka gospodarstva, ki jih ena sama
kmečka rodbina ne more redno sama obdelo-
vati, razen če ima izjemno mnogo odraslih
otrok, ampak je prisiljena, da obdeluje svojo
zemljo z najetimi delovnimi močmi. Tudi
srednje in male kmetije ne morejo izhajati
vedno brez tuje delovne moči, zlasti, če ni
dovolj domačih delovnih sil pri hiši.

Kot tuje delovne moči prihajajo v poštev
v prvi vrsti hlapci in deklet. To so tiste de-
lovne moči, ki ostanejo na posestvu celo leto
ali pa tudi več let. Te delovne moči so torej
več ali manj stalne.

Narava kmečkega dela pa je taka, da ne
potrebuje mnogo stalnih delovnih moči, ki
ostajajo pri hiši cela leta, brez ozira na to,
ali je pri hiši mnogo ali malo dela, ampak po-
trebuje mnogo več nestalnih delavcev, ki
pridejo na delo le takrat, kadar se delo ko-
piči, zlasti čez poletje. Kot taki nestalni pri-
hajajo v poštev v prvi vrsti bajtariji, ki svoj
mali košček zemlje hitro obdelajo in imajo
zato časa dovolj, da hodijo pomagat tudi dru-
gim, ali pa sinovi in hčere srednjih kmetov,
ki tudi doma hitro opravijo, potem pa gredo
še zaslužiti kakšen dinar, da imajo kaj za
nedeljo ali pa da si nekaj prihranijo za tisti
čas, ko morajo začeti zapuščati domačo grudo
in iti s trebuhom za kruhom v širni svet.

Vse to so suhe ugotovitve, ki jih vsak
kmet pozna. Ravno tako pa ve tudi vsak
kmet, ki je navezan na tujo delovno moč, da
je dandanes vedno težje dobiti dobre delov-
ne moči in dovolj delovnih moči, tako da je
včasih marsikomu težko obdelati zemljo tako
kakor bi bilo potrebno. In tu nastane vpra-
šanje: Zakaj je tako? Zakaj odhajajo kmečki
fantje in dekleta rajši z doma v mesto in v
fabrike, kakor pa da bi delali v svojem kraju?

Vzrok leži v tem, ker ima fabriški de-
lavec svoje razmerje do delodajalca (več ali
manj) zakonito urejeno, kmečki delavec
pa ne.

Fabriškemu ali industrijskemu delavcu
ni sicer nikjer poslano z rožicami, ampak on
je kljub temu v mnogih ozirih na boljšem
kakor kmečki delavec. Če fabriški delavec
zboli, skrbi bolniška blagajna za prvo pomoč.
Oboleli delavec dobi zdravniško pomoč, on
dobi zdravila, on dobi hranarino za ves čas
svoje bolezni, a za vse to plačuje razmeroma
majhen del svojega tedenskega ali mesečne-
ga zaslužka. Če mora v bolnišnico, plača stro-
ške bolniška blagajna, težko obbolele delavce
pa pošiljajo bolniške blagajne celo v posebna
zdravilišča popolnoma brezplačno.

Fabriški delavec ima nadalje zakonito
urejen delovni čas, večinoma osem ur dnev-
no, kjer pa delajo nad uro, dobijo toliko večjo

plačo. Za slučaj brezposelnosti dobi delavec
zakonito brezposelnostno podporo.

Tudi za starostno preskrbo svojih delav-
cev skrbe mnoga podjetja prostovoljno (po-
nekod je starostno zavarovanje delavcev že
zakon). To je velika stvar, kajti delavcu se
ni treba bati, da bo umrl od lakote za plotom,
če ga bodo zapustile njegove moči, in tudi
beračiti mu ne bo treba, ampak bo imel za-
konito zajamčeno pravico do starostne pre-
skrbnine.

To so jako realne koristi, ki jih uživa
industrijski delavec. Ne drži torej običajna
trditev v polnem obsegu, ki pravi, da odha-
jajo fantje in punce v mesta samo zaradi le-
nobe in zaradi uživanja in zaradi lahkega
dela. Stvari, ki smo jih našli zgoraj, so
mnogo močnejša vaba kakor upanje na mest-
no zabavo, kajti nobena reč ne more kmečkih
fantov in deklet, ki ne morejo računati na
svoj dom, tako zelo kakor strah pred nesigur-
no starostjo in onemoglostjo.

Sedaj pa pogledimo, kako je na kmetih.

Hlapci in deklet, ki ostanejo stalno pri
hiši, imajo res letoletno preskrbo in jedo
takrat, ko je manj dela, ravno tako kot ob
času največjega dela. Razmeroma dobro se
jim godi, dokler so zdravi in trdni. Kaj pa,
če zbole, zlasti če trajno zbole ali se celo pri
delu tako poškodujejo, da postanejo za vsako
težje delo nezmožni in nesposobni? Če je
bolezen krajša, že še gre in takrat gospodarji
potrpe in zgodi se tudi, da pokličejo zdrav-
nika, čeprav ne vedno. Če pa je bolezen
dolgotrajna, je hlapec prepuščen mili usodi!

Delovni čas je na kmetih neomejen, ker
to zahteva že način kmečkega dela do neke
mere. Če kmetija propade, so hlapci in deklet

brez pomoči, dokler ne najdejo novega za-
služka, zlasti če nimajo nobenih prihrankov.
Kako pa je z njimi navadno na stara leta, to
vedo povedati občinski zastopniki. Srečni so
v gotovem oziru še tisti, ki si opomorejo do
kakšne skromne bajte. Če nima drugega, ima
vsaj streho nad seboj, a vsak ne pride niti
do tega.

Nič na boljšem, ampak še na slabšem so
kmečki dninarji. Kar zaslužijo poleti, je še
komaj za zimo, na kakšne prihranke pa še
misliti ni.

To so pravi vzroki, zakaj ljudje zapu-
ščajo svoje domače kraje in silijo v mesta in
v fabrike. In ni dvoma, da bo to domače iz-
seljevanje in preseljevanje trajalo tako dolgo,
dokler se tudi za to vrsto ljudi ne bo našel
primeren način preskrbe za slučaj bolezni in
za slučaj onemoglosti in starosti.

Takozvani »poselski red« v tem oziru
ne pomagajo nič. Je sicer prav lepo, če določa
»poselski red«, da mora posel gospodarju
zvesto služiti in če določa razne odpovedne
roke itd., ampak to so koncem koncev le ma-
lenkosti v primeri s tem, kar nudi dandanes
bolniško in vse drugo zavarovanje industrijs-
kim delavcem. Po industrijskem vzoru bo
treba nekaj napraviti tudi na kmetih za kmeč-
ke posle in delavce, da ne bodo lepega dne
kmečka posestva ostala le na pol obdelana
ali pa sploh ne. Kdor hoče imeti krepak in
zdrav kmečki stan, mora skrbeti pred vsem
za dovoljno preskrbo tistih, ki tudi delajo in
sicer mnogo delajo, ki pa žalibog nimajo to-
liko svojega, da bi mogli na starost živeti ob
svojem. Ta preskrba pa se da doseči edino-le
z zavarovanjem, po primeru zavarovanja in-
dustrijskih delavcev, seveda s primerno raz-
liko. Izvedba tega zavarovanja bo ena naj-
važnejših nalog države in posebno še oblast-
nih samouprav.

Federativna ureditev Rumunije.

Pred svetovno vojno je bila Rumunija
razmeroma mala država, približno tolikšna
kakor je bila predvojna Srbija. To je bila
pravzaprav velika dežela, kakor je bila v av-
strijski državi n. pr. Češka, in zato ni bilo
težko, tako deželo upravljati iz enega središča
čisto centralistično.

Po vojni pa je postala Rumunija zelo ve-
lika država. Od Rusije je dobila rodovitno
Besarabijo, od Avstrije Bukovino, od Ogrske
pa Sedmograško. Vse te dežele skupaj so
mnogo večje kakor je bila predvojna Rumu-
nija in so bile tudi silno različne med seboj.
Kljub temu pa so upravljali rumunski »libe-
ralci« rumunsko državo še nadalje centrali-
stično, t. j. po svojem starem predvojnem ko-
pitu, čeprav so se vse »nove« pokrajine nad
to upravo silno pritoževale, ker so bile »nove«
dežele v vsakem oziru znatno naprednejše
kakor pa »stara« rumunska kraljevina.

Tem neznosnim razmeram je napravila
konec šele rumunska kmečka vlada, ki je te
dni izdelala zakon o novi upravni razdelitvi

rumunske države. Po novem bo Rumunija raz-
deljena na 8 velikih pokrajin, ki se bodo
upravljale čisto samostojno. Centrali bodo pri-
držane le skupne državne zadeve.

Proti novi upravni razdelitvi rumunske
države pa se upirajo stari oblastniki v Buka-
reštu, ki so smatrali »nove« pokrajine le za
neke molzne krave, pa ne toliko za državo,
ampak bolj za svoje žepe. V znak protesta so
zagrozili, da bodo zapustili parlament. Ker pa
je opozicija »starih« v rumunskem parlamentu
jako maloštevilna in ima kmečka vlada
ogromno večino, je gotovo, da se vlada na
proteste »starih« ne bo nič ozirala in bo svojo
reformo tudi izpeljala. S to preureditvijo bo
zavezniška nam Rumunija napravila velik
korak naprej.

Proti nameri kmečke vlade, da preuredi
državo v federalističnem smislu, so se pa
dvignili vsi, ki so prej izkoriščali državo in
državno moč v svoje namene. Osnovali so za-
roto, ki naj bi vrgla kmečko vlado. Toda tudi
vlada ni spala.

Kmečka vlada je pravočasno prišla zarotnikom na sled in zaroto neusmiljeno zatrla. O tej stvari poroča »Jutro« z dne 9. julija sledeče:

»Beograd, 8. julija. Preko Budimpešte so prispele semkaj vesti — Beograd že tri dni nima direktne zveze z Bukarešto — da se je v Rumuniji pripravljala prevrat ter da ni mnogo manjkalo, da bi se bilo opoziciji skupno z nezadovoljno generaliteto posrečilo, vreči kmečko vlado in proglasiti diktaturo. Vlada je odkrila zaroto v zadnjem hipu ter z energičnimi ukrepi preprečila pripravljeni državni udar.

Opozicija je v zadnjem času, odkar je vlada začela pripravljati novi zakon o decentralizaciji državne uprave, napovedala vladi najostrejšo borbo ter začela tudi velikopotezno akcijo med narodom. V svoji težnji, da izpodkoplje ugled in avtoriteto vlade kmečke stranke, je našla podporo tudi v delu vojaških krogov, tako da je že izgledalo, da se bo morala vlada umakniti. Maniu je odločno najavil, da bo njegova vlada zakon o decentralizaciji dosledno izvedla, kar je še bolj razkačilo vse, ki ne odobravajo sedanjega režima.

Agrarna reforma.

V četrtek, dne 4. julija se je vršila seja ministrskega komiteja, ki se je bavil z agrarnim vprašanjem. To je že druga seja, na kateri se je pretresel predlog kmetijskega ministra Frangeša o likvidaciji agrarne reforme. Na tej stvari je že delala komisija ministrov ter mora ministrski komitej dati samo direktive in glavna načela, po katerih se mora ta reforma izdelati. S kolonizacijo v severnih krajih se bo nadaljevalo še bolj intenzivno, kakor dosedaj, ker je ugotovljeno, da je še dosti zemljišč, katera se po obstoječih zakonih smejo vzeti veleposestnikom. Ministrski komitej je sklenil, da se revidira supermaksimum, ki je dosedaj veljal, da bi se ugotovilo, če stvarno služi ciljem, radi katerih je bil dovoljen. Na ta način se bo dobilo še več razpoložljive zemlje, ki se bo lahko oddala v svrhu kolonizacije in za povečanje zemljiških posestev dosedanjih agrarnih interesentov v cilju, ustvariti čim večja kmetijska posestva. Šele, ko bo ta posel dovršen, se bodo ugotovila definitivna načela, na katerih je treba postaviti končno veljavno likvidacijo agrarne reforme. Obenem s tem poslom za revizijo supermaksimuma se bo pripravil tudi zakon o agrarnih odnošajih v južni Srbiji in Dalmaciji. Da bi se dognala upravičenost dosedanjega supermaksimuma, je bil izvoljen komitej ministrov, v katerem so ministri Uzunović, Kumanudi, Srškić in Frangeš.

Vsled sklepa ministrskega komiteja, da se bodo vsi dovoljeni supermaksimumi na

V preteklem tednu so priredili »liberalci« po vsej državi celo vrsto shodov, na katerih so nastopali večinoma ministri bivše Avarescove vlade ter napovedovali skorajšnji padeč kmečke vlade. Kakor se je pozneje izkazalo, je bil za prošlo nedeljo nameravan državni udar. V Bukarešti je bil glavni stan zarotnikov, ki so jih vodili nekateri »liberalni« voditelji in skupina generalov. Nameravali so v nedeljo na vse zgodaj aretirati vse člane vlade ter proglasiti diktaturo.

Vlada pa je prišla zaroti še pravočasno na sled in je zarotnike prehitela. V noči od sobote na nedeljo, ko je bil na stanovanju nekoga generala zadnji posvet zarotnikov, jih je obkolila policija in vse aretirala. Razen tega je bilo še tekom noči aretiranih mnogo vplivnejših pristašev liberalne stranke. Vlada je takoj izdala zelo stroge ukrepe ter najavila, da bo proglasila obsedno stanje, če bi prišlo le do najmanjšega poskusa kakega upora. Po zadnjih vesteh je vlada popolnoma gospodar položaja in je smatrati puč za ponesrečen. Da prepreči nepotrebno razburjenje doma in v inozemstvu, je uvedla vlada začasno strogo preventivno cenzuro.

novo pregledali, je Zveza slovenskih agrarnih interesentov takoj odposlala g. dr. Frangešu, ministru za kmetijstvo, seznam onih veleposestev iz Slovenije, katerim se je supermaksimum dovolil s prošnjo, da se isti takoj ukinejo in dobljeno zemljišče že s prihodnjim gospodarskim letom izroči agrarnim interesentom.

* * *

Seja komiteta ministrov za agrarno reformo se je vršila v petek, dne 5. julija. Seji so prisostvovali minister pravde dr. Srškić, finančni minister dr. Švrljuga, trgovinski minister Mažuranić in vojni minister general Hadžić. Na konferenci so razpravljali o zakonu za likvidacijo agrarne reforme.

* * *

Zveza slovenskih agrarnih interesentov je poslala kmetijskemu ministrstvu tudi obširno spomenico glede pravic agrarnih interesentov na ogrevnem in stavbnem lesu iz veleposestniških gozdov, katere se jim v Sloveniji od nekaterih veleposestnikov silovito kratijo.

* * *

Zveza slovenskih agrarnih interesentov je priredila v nedeljo 30. junija sestanek agrarnih interesentov v Češnjicah pri Trebelnem ter 7. julija v Vuženici pri Dravogradu. Na obeh sestankih je poročal geometer Milan Mravlje.

„Križa srbske cerkve“.

Pod naslovom »Križa srpske cerkve« je objavil dr. Dušan Stojanović v listu »Narodna Odbrana« 23. junija t. l. članek, čegar najvažnejši odstavki se glase:

»Srbsko (pravoslavno) cerkev so storili njeni kralji (podčrtano v »Nar. odbrani«, op. ur.). Ne samo, da je od strani vladarjev izšla pobuda, naj se narod pokristjani, ampak so baš oni bili pravi ustanovitelji (pravoslavne) cerkve, njeni organizatorji, njeni učitelji in skoro edini njeni prosvetitelji, torej prava in živa merila duhovne vrednosti in duhovne moči cerkve. Oni so izgradili naš (pravoslavni) duhovni tip, oni so organizirali cerkveno življenje, dali so cerkvi njen red in samostanom njihova pravila. Še v posebnem smislu se more reči, da je srbska cerkev osebno delo naših vladarjev in njihova prava zapuščina potomcem in steber, okoli katerega

se ovija drevo našega narodnega življenja. Oni so s tem, da so ustvarjali cerkev, ustvarjali državo, ker je država našla svojo glavno oporo v neodvisni cerkvi. S tem, da so ustvarjali cerkev, so ustvarjali vladarji našo raso, in ustvarili tip človeka, kakršen še danes živi kot »narodna ideja« človeka v narodni umetnosti in zgodovini, kajti vse naše najvišje narodne ideje izvirajo iz krila cerkve, v katerem je utelješen narodni tip. Med Svetim Savom, Kosovim in kraljevičem Markom obstoja notranja zveza.

S tem, da so ustvarili cerkev, so naši vladarji izvršili ogromno nalogo, ker so narodu dal oporo tudi za takrat, ko vladarjev ni bilo. S pomočjo cerkve so vladarji obvarovali stalnost svoje oblasti nad narodom, ker so tej cerkvi dali pečat svojega duha. Zato je cerkev bila in ostala ravno tako kraljevska in

nasledstvo kraljev in carjev, kakor je ostala narodna, ker so vladarji skozi cerkev bili učitelji in kažipoti naroda, kateremu so bili tudi vojskovodje. To je tako značilno dejstvo, da se ga danes, ko se rešuje vprašanje srbske cerkve, ne sme pustiti v nemar. Ne zato, da bi se cerkvi priznale kake posebne zasluge, ampak zato, da se vprašanje cerkve pravilno reši in da se ne izgubi ona mistična (nevidna) nit, ki je vezala narod s kraljem od začetka našega krščanstva in v kateri je bila skrita ideja kraljestva tudi takrat, ko vladarjev ni bilo.

Članek se konča:

»Srbska cerkev in srbski narod sta bila v preteklosti in bosta ostala tudi v bodočnosti eno. Če se bo srbska cerkev pokazala narodu kot njegova duhovna sila, bo postala njegov najvažnejši faktor, ne samo duhovni, ampak tudi socialni in kulturni, ker bo vodila narod in bo njegov izraz. Zato je zelo važno, da bo razdalja med jugoslovansko idejo in srbsko cerkvijo čim manjša, in da bodo srbska cerkev in nosilec državne ideje čim tesneje sodelovali.

Nad vse važno pa je to: Cerkev je središče, v katerem se varuje nevidno edinstvo kralja in naroda. Kralj ne vlada samo narodu, ampak je z njim zvezan z nevidno vezjo, ki se imenuje cerkev.

Izjava dr. Korošca.

»Jutro« poroča dne 5. julija iz Budimpešte sledeče:

»Jugoslovanski prometni minister dr. Korošec je v sredo ob 4. zjutraj prispel v Budimpešto. Na kolodvoru ni bilo nikakega sprejema, ker nihče ni vedel za njegov prihod. Ob 8.5 je nadaljeval svojo pot v Prago, kamor potuje kot zastopnik jugoslovanske vlade na orlovski zlet. Pri odhodu ga je spoznal na kolodvoru neki sotrudnik »Az Esta«, ki je dr. Korošca vprašal, kak namen ima njegov prihod v Budimpešto. Dr. Korošec mu je odvrnil: Čim sem došel v Budimpešto, sem odšel v Park-kafé na izvrstno belo kavo. Zatem sem obiskal Marjetin otok, kakor vedno, kadarkoli pridem v Budimpešto. Na otoku sem bil celo uro.

Na vprašanje, kakšne so politične razmere v Jugoslaviji, je dr. Korošec odvrnil: »Najboljše.«

»Kdor je pred nekoliko meseci premotrival jugoslovanske notranjepolitične razmere, je mogel pričakovati velike izpremembe. Strankarsko politična razdvojenost je zahtevala korenite izpremembe, ki so se mogle izvršiti samo v dveh smereh. Prva izprememba bi mogla biti samo na slabše in bi mogla še bolj razruvati notranjepolitično življenje Jugoslavije. V drugi smeri je sprememba mogla biti samo taka, da se na kak način združi, kar se je razdruževalo. Nj. Vel. kralj Aleksander, najbolj moder politik Jugoslavije, je izbral zadnji način. Da je imel prav, dokazujejo sećanje razmere, kajti v Jugoslaviji vladata popoln mir in red.«

Na vprašanje, kako se počutijo Hrvati, je dr. Korošec odgovoril: »Hrvati so mirni. Oni so prav tako državljani Jugoslavije, kakor Srbi in Slovenci. Ko sem odpotoval iz Beograda, so tudi na Hrvatskem povsod slavili rojstvo tretjega sinu kraljeve dvojice. Kraljico, to izredno dražestno damo, obožuje vsa Jugoslavija in vsakdo se raduje rojstva tretjega kraljeviča. V spontanem navdušenju slavi vsa Jugoslavija ta dogodek.«

Zobni atelje je otvoril v Škofji Loki na Spodnjem trgu v hiši gostilne Šmit koncesionirani zobotehnik g. Ciril Lužar iz Ljubljane in se cenj. občinstvu toplo priporoča.

Zanimivo poročilo.

Zagrebski »Jutarnji list« poroča dne 5. julija z Dunaja:

»Včeraj je list „Nemzeti Ujsag“ objavil izjavo avstrijskega državnega kanclerja Stree-ruwitza o organizaciji in o oboroževanju »Heimwehra«, v kateri avstrijski kancler taji, da podpira gibanje »Heimwehra« tudi avstrijska vlada. Pri tej priliki je kancler tudi naglasil, da bo avstrijska vlada podvzela vse, da prepreči vsak podvig nepostavnih organizacij bodisi glede kakega prevratnega poskusa v Avstriji, ravno tako pa tudi vsako zavze-manje »Heimwehra« na strani kake tuje države proti drugi.«

Ta izjava avstrijskega kanclerja se popolnoma ujema z izjavo, ki jo je dal avstrijski kancler diplomatskim zastopnikom tujih držav, posebno še jugoslovanskemu poslaniku. Po nalogu beograjske vlade je namreč jugoslovanski poslanik zahteval od avstrijske vlade pojasnila o ustanovitvi raznih »Heimwehr«-ovih strelišč na jugoslovanski meji. Avstrijski kancler je objavil, da bo v tem pogledu izvršil najstrožjo preiskavo in o rezultatu obvestil jugoslovanskega poslanika, ki se je s to izjavo zadovoljil.

Gre se pri tem za trditev »Arbeiter-Zeitung«-e, da obstoji med Heimwehrom na Koroškem in Štajerskem sporazum, po katerem bi v slučaju vojne med Jugoslavijo in neko sosedno državo Heimwehrovi podpirali prehod armade po dravski dolini, da bi na ta način olajšali napad od strani na jugoslovanske postojanke v Sloveniji. Zanimivo je, da je na sinočnji seji štajerskega deželnega zbora prišlo do spora med večino in socialisti. Socijalni demokrati so očitali krščanskim socialistom in poslancu Sernecu (Sernetz), da je on sklenil v imenu Heimwehra z neko državo sporazum proti Jugoslaviji, a ta država, da mu je obljubila za nagrado teritorialne kompenzacije (odškodnino) v okolici Maribora in Celja. Poslanec Sernetz je na vse te obtožbe molčal.

• • •

»Ogenj« in kmečko vprašanje.

Glasilu krščansko - socialne mladine »Ogenj« se bavi v svoji 7. številki posebno vneto s kmečkim vprašanjem. Objavlja tudi poseben članek pod naslovom »Kmečko vprašanje«, ki ga podajamo tu v celoti:

»Dr. Krek je rekel nekoč, da je naš kmet največji liberalec. Res je, a prihajajo novi časi (podčrtali mi, op. ur.). Kmet je danes brez trdnih gospodarskih organizacij, politično je slabo organiziran, je brez politične vzgoje, ki jo nujno sedanji čas zahteva. Ustvarja se kmečki proletariat. Ljudi je čimdalje več, kmetijstvo se ne racionalizira, ker se racionalizirati ne more. Vsako leto mora iti krog 7000 kmečkih sinov za kruhom. Za 7000 ljudi se torej vsako leto pomnoži industrijska in kmečka rezervna delavska armada. In za to rezervno armado je dolžan skrbeti tako kmečki kakor tudi delavski stan.

Kmečko vprašanje je pri nas predvsem gospodarsko vprašanje. Je to vprašanje kmetove dohodkovnosti in kmetove potrošnje. Je treba izboljšati in modernizirati poljedelstvo, živinorejo, mlekarstvo, gozdarstvo, sadjarstvo, vinarstvo, je treba organizirati prodajo, eksport, inozemski trg, treba pa je gledati tudi na to, da se zmanjša njegova potrošnja, da se ustvari, spravi v sistem kmečko konsumno združništvo.

Pred vsem pa je nujno, da postane kmet iz liberalca socialist. Delavca tlačijo kapitalizem, kmeta tudi. Kmet to čimdalje bolj čuti. Združništvo je socialistično gospodarsko orožje. Potom zadrug mora prevzeti kmet trgovino svojih pridelkov in svojih potrebščin v svoje roke.

Zahtev kmeta so v tesni zvezi z zahtevami delavca. Oba hočeta prave cene svojega

Tedenski koledar:

- 14. julija, nedelja: Bonaventura.
- 15. julija, ponedeljek: Henrik.
- 16. julija, torek: Karm. Mat.
- 17. julija, sredo: Aleš.
- 18. julija, četrtek: Friderik.
- 19. julija, petek: Vincenc P.
- 20. julija, sobota: Elija.

Sejmi:

- 15. julija: Šmarjeta pri Rim. toplicah, Škocjan, Vinica, Zdole, Beltinci.
- 16. julija: Metlika, Dobje.
- 17. julija: Radeče pri Zidanem mostu, Zdenska vas, Sv. Filip v Varečah, Muta.
- 18. julija: Sv. Lenart, Velenje.
- 19. julija: Artiče.
- 20. julija: Koprivnik, Osilnica, Arnuš, Vitanje, Loka pri Žusmu.

Valute:

Dati moramo za:

	Din
1 nem. marko	13.56
1 švic. frank	10.94
1 avstr. šiling	8.—
1 angl. funt	276.20
1 amer. dolar	56.80
1 franc. frank	2.22
1 čsl. krono	1.68
1 ital. liro	2.98

„Naš zakon je srečen,“

pravi mlada gospa Mica. „Zmeraj imam časa za svojega moža, tudi ko se pere perilo. Jed je vedno ob času gotova, ker RADION pere perilo sam.“

Varuje perilo!

dela. Da ne na škodo eden drugega, pač pa na škodo privatnega kapitala. Delavec hoče naravnost od kmeta in kmet naravnost od delavca.

V tem članku »Ognja« so posebno zanimive sledeče ugotovitve:

1. »Ogenj« pravi, da prihaja nov čas.
2. »Ogenj« ugotavlja, da je naš kmet brez politične vzgoje, ki jo sedanji čas nujno zahteva.

To so stvari, na katere opozarjamo tudi mi.

Ni pa nujno po našem mnenju, da kmet postane socialist, kakor to želi »Ogenj«. Mi pravimo, da je za kmeta najboljša, če ostane kmet, udan svoji zemlji, ne sme pa ostati tak kmet kot je danes, namreč nepoučen in nezobražen.

• • •

Ogrski grofje naj gredo!

Na Ogrskem imajo še vedno prvo besedo grofje in baroni. Vsi drugi stanovi ne ve-

ljajo nič. Ogrski grofje pa ne morejo pozabiti, da so izgubili po svetovni vojni velike dele svojega ozemlja, kjer so imeli oni obširna veleposestva, ki so pa prišla večinoma pod agrarno reformo in so zato za ogrske magnate izgubljena. Da bi dobili svojo zemljo nazaj, so pa začeli magnetje veliko akcijo za revizijo mirovnih pogodb, ker upajo, da bi na ta način zopet prišlo nekdanje pod madžarsko krono spadajoče ozemlje nazaj pod Ogrce.

Ogrske magnate je zelo podpiral angleški lord Rothermere, ki je strupen sovražnik Rusije in velik zagovornik yelekapitalizma. Ta lord je lastnik več velikih angleških listov, kjer je podpiral želje ogrskih magnatov.

Sedaj pa, ko je prišla na Angleškem na krmilo Delavska stranka, je lord Rothermere sporočil ogrskim magnatom, da Delavska stranka sicer ni nasprotnica revizije mirovnih pogodb, toda Ogrci morajo najprej odpraviti fevdalni sistem (t. j. grofom vzeti vso politično moč), če hočejo pri Delavski vladi kaj doseči!

Tudi to je dokaz novega političnega vetra, ki je začel iz Anglije pihati po vsem svetu.

Varčen ministrski predsednik.

Rumunski ministrski predsednik, ki je obenem tudi voditelj rumunske kmečke stranke, je dr. Maniu. Dr. Maniu je živel, predno je prišel na vlado, v nekem malem podeželskem mestu jako skromno, posebno kar se obleke tiče. Vsako obleko je dal še obrniti, predno jo je dal za vedno v pokoj. Predno je postal predsednik vlade, je imel kar tri obleke pri svojem krojaču, da bi mu jih obrnil.

Ko pa je postal predsednik vlade, je brzojavil krojaču: »Prosim tri obleke!« Krojač, ki je dobro vedel, kaj je postal njegov naročnik, je hitel kar je mogel, da je napravil tri nove obleke, ki jih je osebno nesel v glavno mesto Bukarešt. Dr. Maniu pa ni bil nič kaj vesel treh novih oblek, ampak je rekel krojaču: »Kaj ste mi pa prinesli tri nove obleke? Saj jih nisem naročil.«

Krojač: »Brzojavili ste vendar po tri obleke!«

Dr. Maniu: »Toda po moje tri stare obleke! Prej sem bil zadovoljen z eno obrnjeno obleko na leto, a sedaj ko sem ministrski predsednik, si pa že lahko dovolim, da mi obrnete vse tri obleke naenkrat! Toda tri nove naenkrat — to je pa le preveč!«

Tako varčuje dr. Maniu, rumunski ministrski predsednik in voditelj rumunske kmečke stranke.

Dobra pojedina.

Egiptovski kralj Fuad potuje že več tednov po Evropi. Obiskal je že več velikih evropskih mest, med drugim tudi Berlin in nazadnje Prago.

V Pragi je priredil kralj Fuad v palači egiptovskega poslanstva velik banket. Že teden dni pred gostijo je bil glavni prireditelj stalno v telefonski zvezi s Parizom, Berlinom, Frankfurtom, Hamburgom in drugimi evropskimi velemesti, da je dobil skupaj za pojedino potrebno blago.

Pojedino je pripravil glavni kuhar, ki mu pravijo »kralj kuharjev«. Ta ima prideljenih še 7 kuharjev, ki so tudi umetniki, vsak v svoji stroki. Vsak zna napraviti kakšno posebno dobro in fino jed, vsi pa delajo pod nadzorstvom šefa kuhinje. V Pragi je egiptovski kralj povabil na pojedino 54 gostov. Na mizah je čakalo goste najfinejše južno sadje v kristalnih posodah, ki so bile okrašene z najkrasnejšimi rožami. Sadju in rože so poslali v Prago iz Italije in iz Pariza z letali. Za gostijo pa so kupili poleg ogromnih količin najfinejših delikates še 75 kokoši in piščancev posebne sorte, potem 20 gosi, 20 rac, 20 puranov, 10 komadov velike obistne pečenke po 12 kil, 10 rostbefov (fina govedina), 50 kil telečjih stegen, 30 kg sasekljanega telečjega mesa, 30 kg najboljšega govedine, 1000 jajc, 1 cent masla, 400 limon, 2 kili kaviarja, 150 artičok in cele koše najfinejše zelenjave. Kralj Fuad pa uživa najrajše nadevane goske, pečene na španskem vinu. Da tudi najboljša pijača ni manjkala, se razume samo po sebi.

Kdo ve, če ne bi takšna gostija teknila tudi kakšnemu slovenskemu želodecu?

Francoska mora plačati.

Francoska vlada je prosila predsednika ameriške države Hooverja za odgoditev plačanja obroka trgovskega dolga, za katerega poteče rok 1. avgusta t. l. Prvi obrok tega dolga znaša 400 milijonov dolarjev ali 20 milijard dinarjev. Prošnja pa je bila odklonjena in Francija bo morala izpolniti obvezo in plačati ogromno vsoto ameriškega dolga.

Povodom odklonitve francoske prošnje je podal ameriški podtajnik Stimson sledečo izjavo:

»Jaz sem star in iskren prijatelj Francoske. Tri leta sem delal na tem, da je sto-

pila Amerika v vojsko na strani velike antante, a tudi sam sem sodeloval v vojski kot dobrovoljec, čeprav sem bil že preko 50 let star. O odgoditvi plačila trgovskega dolga se je že preje razpravljalo, predno je Francoska vložila prošnjo. Ustava Zedinjenih držav ne daje predsedniku pravice, da odgodi dosepolost kateregakoli dolga tudi če ne bi vezal roke predsedniku sklep kongresa (parlamenta) od 19. junija. Sklicanje kongresa v sedanjem času je pa nemogoče, ker so se senatorji in predstavniki razšli na najrazličnejše strani.

Pod takimi okolnostmi je izključena odgoditev plačanja.«

To stališče in odločitev Amerike je hud udarec sedanji francoski vladi, ki bo vsled tega morala podati najbrže ostavko. To je pa znak, da bo moral kazalec tudi v Franciji iti na levo in da bo kapitalistično velemeščanstvo moralo napraviti mesta za levičarske stranke, kakor v Angliji. To je pa tudi prirodni razvoj in posledica socijalnih in duševnih zakonov.

Denar naložite

najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

Kmetški hranilni in posojilni dom v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%, proti trimesečni odpovedi po 7% brez odbitka davka na rento.

STANJE VLOG DIN 25.000.000—

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog.

Podružnica v MARIBORU

Stolniški trg 3, prtlj. poleg Stolne cerkve.

DOPISI.

Naša vzorna kmečka občina.

Nova vas na Blokah. Sklep šole 1928/29.

Naša osnovna šola je zaključila svoje letošnje delo s tridnevno slovesnostjo. Učiteljstvo je priredilo na Vidov dan učno razstavo vseh šolskih izdelkov in vprizorilo lepo Ribičičevo otroško igro s petjem v treh dejanjih »V kraljestvu palčkov«.

Razstava je bila otvorjena tudi 29. in 30. junija, a prireditelj se je ponovila po molitvi oba dneva. Izložba vseh del vseh šolskih učencev je bila uzorna in delala je čast skrbnemu učiteljstvu, kakor tudi našim pridnim učencem. Koliko ustvari požrtvovalno organizirano delo posameznika, ako se ga vztrajno loti organizatoričen duh!

Na Vidovo je bila brezplačna prireditev v Gasilskem domu samo za deco in vse one, ki so se udeležili slovesne šolske maše.

Spored: 1. »Bože Pravde«. 2. Stanko Premrl: »Rože za Marijo«. 3. Koroška: »Gorčez jezero«. 4. Narodna: »Po vodi plava«. 5. Josip Ribičič: »V kraljestvu palčkov«. 6. Nagraditev pridnih otrok. 7. Lepa naša domovina.

Najprej nekoliko besed o razstavi. Izloženi so bili vsi izdelki ženskih ročnih del od prvega šolskega leta do ponavljalne šole, a tudi mnogih kmetških deklet, ki so delala svoje rokotvore pod vodstvom in po risbah naših učiteljic. Videli si ljubke torbice, ka-

pice, jopice, nogavice, čipke in enake spletke I., II. in III. razredu, ki so vzbujale mnogo občudovanja radi pridnosti in spretnosti malih prstkov nežnih deklic. Lepi predpasniki, srajce, hlačke, spodnja krilca, robci, prti, zagrinjala, pregrinjala, blazinice, prtici, preproge in celo luksuzne blazine za na divan z našimi jugoslovanskimi motivi so vzbujale kar strmenje raznovrstnih gledalcev in gledalcev. V veliki natlačeni dvorani smo mislili, da smo zašli v najlepšo prodajalno životnega, posteljnega, namiznega in dekorativnega perila.

Zadovoljstva ginjeni očetje so z veseljem izražali svoje priznanje nebrojnim pisemnim izdelkom ponavljalne šole, VI. in V. razreda, ki so bili vsi prav vsi izloženi od najpridnejšega do najmanj pridnega (saj lenih učencev nimamo na Bloški planoti razen nekaterih ponavljalcev, ki so se pa tudi odlikovali z nemarnim šolskim obiskom). Vse je bilo prav čedno, mnogo naravnost uzorno spisano, z največjo ljubeznijo in skrbjo. Vsi so občudovali krasne, dovršene pisave in brezhibne opravilne sestavke. Tu si videl dopisnice, vsakovrstne družinske, prijateljske in poslovne liste z naslovi in s praktično vsebino o lesnih in živinskih kupcijah našega bloškega kmeta, kmetška naročila pri Kmetijski družbi, nakaznice, spremnice, pošto-hranilnične čeke, pobotnice, zadolžnice, pogodbe itd., vse, prav vse, kar rabi danes inteligen ten kmet in razumna kmetška žena. Stariši so strmeli nad lepimi risbami III., IV., V. in VI. razreda. Gledali smo lansko razstavo samih ročnih del in letošnjo izložbo vseh šolskih izdelkov ter sploh vseh nalog vseh otrok in veselili smo se učnih uspehov enega šolskega leta. Blagoslovljena bodi šola, nad vse bodi spoštovano učiteljstvo, ki deliš našim otrokom tolike dobrote napredka in ljubezni!

Gledališka prireditev je razveselila vse poslušalce v natlačeno polnem Gasilskem domu. Petje in igra pod vodstvom učiteljice Urbančičeve je bilo uzorno za naše male boljše pevce III., V. in VI. razreda. Igra »V kraljestvu palčkov«, 35 oseb palčkov in vil, je bila vprizorjena z vso strokovno natančnostjo. Vile, sedem učenk višjih razredov, z vilo kraljico so napravile svoje dolžnosti na odru s toliko dovršenostjo v petju in rajanju, da dvomimo, ako morejo to lepše napraviti meščanske deklice, ki so vajene petja, rajanja in sličnih nastopov. Najlepše žive slike smo zrl, ko so nam z bengaličnim ognjem razsvetlili najbolj čarobne prizore. Z imenom moramo pohvaliti najpridnejšo bloško učenko desetletno Lino Böhlm (Norček), Vereno Kraševca (kraljica vil) in Dragoto Lenarčiča (kralj), ker so svoje največje vloge dovršili brezhibno.

Gospod župan in predsednik krajevnega šolskega odbora Stanko Lenarčič, ki je istočasno tudi načelnik Kmetške hranilnice in posojilnice na Blokah, je stopil na oder ter je z gorkimi besedami hvalil učiteljstvo, ki se je odlikovalo s toliko marljivostjo, da je seznanilo nas Bločane z lepimi prosvetnimi prireditvami s krasno uspelo razstavo in gledališko otroško predstavo s petjem, ki tako ljubko opisuje ljubezen otroka do matere, a še lepše proslavlja mamico in njeno ljubezen do otroka. Prav je povedala kraljica vil: »Mamica je ljubezen, sreča in zaklad«, kar so palčki zaman iskali po vsem svetu. Naša deca pa ima to ljubezen, to srečo in ta zaklad pod svojo rodno streho; o mamica kmetška, bodi pozdravljena! Svoje priznanje in zahvalo je gospod predsednik krajevnega šolskega odbora povdarjal v imenu vseh starišev vsemu učiteljstvu sploh, a imenom gospoj učiteljici Urbančičevi, ki je režirala igro, vodila petje in nam napravila toliko čisteje veselja s posebno srčno skrbjo in najzornejšo požrtvovalnostjo. Naši kmetje so delavnemu učiteljstvu priredili prisrčne ovacije. Govornik

je razdelil 28 pridnejšim otrokom hranilne knjižice Kmetške hranilnice v Novi vasi z vlogo 50 Din, ki so vinkulirane do 21. leta otrokove starosti. Mnoge najpridnejše je obdaril tudi z lepimi hranilniki, katerih ključce hrani posojilnica sama, ki uči svojo deco na tako lepe načine varčevanja in združnega pojmovanja. Tudi poštna hranilnica je obdarila našo ubogo učenko — te dneve vilo — s hranilno knjižico 100 Din. Z izbranimi besedami se je zahvalil učitelj gosp. Urbančič gospodu županu in Kmetški hranilnici za toliko požrtvovalnost do šole in njeno premišljeno prosvetno in gospodarsko delo. Bog ga blagoslovi! Navdušil je vse poslušalce s prekrasno izjavo, da je posvetilo učiteljstvo vse svoje prireditve bloškimi materam, ki dajejo šoli tako duševno zdrave in telesno čvrste palčke, da je njih vzgoja učiteljstvu v veselje. Poudarjal je, da ima naša deca bistro glavo, plemenito srce in pridne roke, a vse te naravne darove pomnožuje šola, ki je največja dobrotnica našega naroda v današnjih dneh narodnega in državnega edinstva. S slavaklji kraljevi družini so učiteljstvo in narod, palčki in vile zaključili svoje prireditve, a navdušenje je prispelo do vrhunca v »V kraljestvu palčkov« dne 30., ko so z živijo-kriki in vriskanjem sprejeli najljubšega malčka Njegovo Visočanstvo kraljevskega novorojenčka, ki se je zaključilo z vzklikom: »Slovenac, Srb, Hrvat — za uvijek brat i brat!«

Nikdar ne pozabi naša šolska mladina na kraljestvo palčkov in svojemu učiteljstvu bomo vedno hvaležni za to lepoto in dobroto, ki se je priredila na čast bloškimi materam. »Slovenska kmetica, še vedno te premalo spoštujemo!« piše dr. I. Tavčar v svojem »Cvetju v jeseni«. A njegove nadaljne besede: »Malo imaš od življenja, uboga ti mučenical« ne veljajo bloški razsodni kmetici, ki ima mnogo od življenja, ker ima pridne in zdrave, nadarjene in nealkoholizirane otroke!

Kmetški dom.

Na Blokah imamo svojo Kmetško posojilnico in hranilnico, ki je že kupila kmetško hišo s stavbiščem sredi Nove vasi, da si zgradijo v kratkem nov in lep »Kmetški dom« z veliko dvorano, ki bo v čast in ponos marljivega našega kmeta. Ta hranilnica nam je že

ustanovila Javno ljudsko knjižnico, ki razširja iz šole prosveto po vseh naših domovih. Kmetški oder z javno čitalnico, rednimi predavanji in dramatičnimi prireditvami v društvu kmetških fantov in deklet bo širil v najkrajšem času prosveto med našim rodом, ko bo zgrajeno še to poslopje v dokaz kmetške zavednosti in pridnosti na Bloški planoti. Kar so se naučili naši palčki, bo znala tudi naša kmetška mladina. V prosveti, samostojnosti, treznosti in poštenem delu je naša gospodarska samoosvojitelj! Na delo po teh smericah.

* * *

Velike gasilske slavnosti v krški dolini.

V soboto na sv. Petra in Pavla je praznovalo Prostovoljno gasilno društvo v Kostanjevici na Krki 25-letnico svojega obstoja, katero slovesnost je združilo z blagoslovitvijo svoje nove motorne brizgalne in veliko ljudsko veselico popoldne. Na predvečer je bil mirozov po mestu, zgodaj zjutraj pa budnica. Ob 10. uri je bila slovesna sv. maša v župni cerkvi in po maši pa blagoslovitev motorke, kateri cerkveni obred je izvršil g. župni upravitelj, kumovala pa je v zastopstvu zadržane kumice gospa Rabusova. Gošče in občinstvo je tolo pozdravil domači načelnik tov. Bučar. Po popoldanski službi božji je bila kratka župna vaja in za tem veselica, ki je trajala do pozne noči in je dala čistega prihoda domačemu društvu nad 8.000 Din.

Slavnosti se je udeležilo 6 društev šentjernejske gasilske župe, kateri načeljuje zelo agilni župni načelnik tov. Radkovič Anton. Župno vodstvo je tudi mnogo pripomoglo, da se je kostanjeviška slovesnost tako dobro in lepo izvršila. V Kostanjevici se je lahko videlo, kaj stori dobra in strumna organizacija domačega društva in so vsi posetniki od daleč naokoli hvalili vzorno prireditev, pri kateri so sodelovale žene in dekleta naših vrljih gasilcev in druge dame kostanjeviških meščanov. Predvsem pa je ugajala naša vrlja domača mestna gasilska godba. — Druga slavnost, ki je tudi proslavila 25-letnico gasilnega društva, je bila v nedeljo 7. t. m. v Cerkljah ob Krki, katero društvo tudi spada v okrožje preje

omenjene župe. Popoldne je bila služba božja, ki se je društvo korporativno udeležilo. Ob 2. uri popoldne so se zbrala skoro vsa župna društva pred gasilskim domom, od koder so z godbo gasilnega društva iz Krškega odkorakala pred vaško pokopališče. Na cesti pred pokopališčem je nagovoril zbrano gasilstvo župni načelnik tov. Radkovič, ki se je spominjal ustanovitve društva pred 25. leti in nje-nega ustanovitelja ter prvega načelnika blagopokojnega tovariša Lojzeta Marinčeka, na kar je na grobu zadnje imenovanega položila deputacija z župno zastavo spominski venec in je ves gasilski zbor zaklical pokojniku trikratno slavo, na kar je gasilska godba intonirala turbo žalostinko. — Po izvršitvi te spominske slovesnosti se je izvršil mimohod vseh društev, ki so odkorakala na veselilni prostor. Tudi ta veselica je bila spretno organizirana in dobro pripravljena ter je gotovo prinesla lep uspeh društvu, ki vživa splošno priljubljenost med domačim ljudstvom, dasi je gotovi krogi ne podpirajo. Pred začetkom veselice je župna gasilska vaja zaključila slavnostni del. Najpreje so bile kombinirane (zvezane) vaje motorne brizgalne iz Kostanjevice z ročnimi brizgalnami domačega in društva iz Krške vasi, potem pa vaja z motorno brizgalno samo, ki je pokazala, da je možno vsako minuto vreči 600 litrov vode na goreče poslopje in se more na treh krajih hkrati gasiti. — V nedeljo 14. t. m. pa priredi enako slavnost tudi gasilno društvo v Krški vasi. Želeli je, da bi tudi to društvo pristopilo k naši župi pod spretno vodstvo našega župnega načelnika, da bo vse gasilstvo iz krške doline pod eno streho. To želi z bratskim »Na pomoč!« gasilec.

* * *

Sv. Jurij ob Ščavnici. Z naše prižnice se je že v dveh pridigah napadlo naša kulturna društva, zlasti Sokola in sploh celo sokolsko organizacijo. Smo mnenja in z nami velika večina naše fare, da bi bilo bolj umestno, da se v hiši Gospodovi oznanjuje božja beseda, ne pa da se išče in govori o nasprotnikih, kjer jih ni. Izjavljamo, da bomo na vse besedičenje odgovorili z resnim sokolskim delom za povzdigo kmetške mladine. Vprašamo javnost, ali bi bili člani naše slavne vladarske hiše člani sokolske organizacije in celo nje pokro-

PODLISTEK

Peter Rosegger:

Drvarjeva kočja

(Po naše pripoveduje Ivan Albrecht.)

(Nadaljevanje.)

Vendar, kakor je blaženo veselje žarelo s švežih obrazkov obeh otrok, tako je težka bol težila gospodinjinu srce. Vsa v skrbeh je stala s skodelico bezgovega čaja kraj stare matere in ji dajala piti. Ta je malce posrebelala in je morala vselej spet zaspiti, če so jo prebudili. Bila je tako trudna. Zdaj pa zdaj je lahko šepetala, da naj bi prišel sin in da ji je hladno. Imela je pri tem žareče čelo in vroče roke. Ženka ji je navezala kvasa, da bi ji prešla vročina. Stara mati je mirno pustila to. Nekoč je rekla, kakor v sanjah, da se je zdaj spet pomladila in da ima rdeča lica kakor pred davnimi leti, ko je bila vzela Jozo za moža. On je sicer že umrl, a ona ga bo vseeno spet vzela.

Čez noč je postala taka. Ženka si od strahu ni znala pomagati. Šla je v kozji hlev in je jokala in molila, da naj bi vendar ne prišlo kaj strašnega nadnjo. V strahu in nadi je pričakovala sobote. Da bi le vsaj nehalo snežiti, da ne bi vseh potov in steza — dalje si sploh ni upala misliti —, a snežilo je naprej in naprej.

Kar je zdaj padalo, niso bile več velike kocaste snežinke, ampak to, kar se je zdaj usipalo, je bilo kakor gosta megla, da ni bilo več mogoče videti niti najbližjih dreves. Klopica pred vrati je bila že zdavnaj pod snegom. Sama zase je menila ženka, da mora zdaj le že jenjati. Kajti čez klopico je druga leta snega tudi v najhujši zimj bilo le redko kdaj. Dve stranski okenci v sobi, ki sta bili obrnjeni proti grapi, sta bili že zasneženi. Če pa je gledala skozi ostala, je bilo snega vtric do oken. Anžek je nekoč začudeno vzkliknil: »Mati, naša hiša se je pogreznila!«

Tako je napočil petek večer, ko je slednjič jenjalo snežiti. Zdaj, ko je bilo spet mogoče jasno gledati, je bilo šele moč videti ogromne množine snega, ki so prav rožno blestele, ko je zahajalo solnce. Tuji ptiči so frfotali okrog po drevju, kakor jih sicer ni bilo nikdar videti tod, pa čisto po svoje so gostoleli.

Pozneje se je umirilo in vzšel je mesec. Tudi zvezde je bilo videti. Bila je jasna noč.

Ženka je sedela ob postelji bolnice in otožno motrila izžete poteze. Stara mati je dremala. Ko pa je zdajci mesečina polagoma dosegla njena lica, se je predramila in se smehljala. — »Me že gleda,« je šušljala, »samo bled je v obraz. — Oh solnce, tega bi pač tudi rada še enkrat videla!«

Stara mati je rekla to z glasom, ki je ubogo ženko skoro do smrti prestrašil. Ženka je nato z modrim suknom zagrnila okno, da mesec ni mogel tako sijati v sobo.

»Jeli, otroka že spita?« je nato čisto predramljena vprašala bolnica.

Deca je počivala poleg v svoji posteljici. Kakor dva angeljčka sta bila otroka ljubka in objeta sta bila.

Stara mati je prišla snaho za roko: »Ženka, ne žaluj. Vse bo še dobro. Stara mati vas še ne zapusti. Glej, saj vas imam vse rada. Le taki ostanite in vidva pazita na otroka, to vaju prosim!« —

Ženka je ihtela. Bolnica je srepo uprla oči v njen obraz, pa je šepnila: »Piti!«

Snaha ji je dala brusnične vode, ki krepil in hladi. Starka je napravila nekaj hlastnih požirkov. »Zdaj mi je bolje, veliko bolje,« je dahnila, ko je omahnila na blazino — »daj, ženka, lezi! Saj si tudi trudna. Bom že rekla, če mi bo kaj treba.«

Kmalu za tem je mirno zaspala.

Ženka je prisluškovala njenemu dihanju. Bilo je mnogo bolj mirno in enakomerno. Saj bo le dobro, je pomislila skrbna žena, zdi se mi, da je malo odleglo — Oh, to bi bila jaz vesela! Saj bo le dobro! In jutri pride Matevž. — Pokropila je še speče z blagoslovljeno vodo in je prekrižala vse tri. Kmalu za tem je ugasnila smolenica v drvarjevi kočici.

Ko so tako počivala, ta štiri srca človeška, pa tesnobno in radostno snivala — in je tiktakala stenska ura ter tiho sijal mesec skozi okenca, tedaj je plul angelj skozi sobo. Poljubil je na ustna dremajočo starko in zastrl njeno obličje. —

(Dalje prihodnjic.)

vitelji, ako bi bila protikršćanska, kakor jo je hotel naslikati poslušalcem pridigar v nedeljo, 2. junija, ko je govoril o protikršćanskem društvu ter da dva možaka zbirata po fari mladino za »protikršćansko«
društvo. — Koliko je resnice na takih zavijanjih, nam najbolje pojasnjuje načelna izjava Jugoslovenskega Sokolskega Saveza na skupščini v Osijeku 1. 1921, ki se glasi: »Jugoslovansko Sokolstvo spoštuje vsako versko prepričanje, zato more biti pripadnik katerekoli vere član sokolskega društva.«
Starši! Z mirno vestjo nam lahko zaupate Vašo mladino in uverili se boste, da je naša vzgoja prava. To smo čutili za dolžnost spregovoriti, to je pa tudi naša prva in zadnja beseda na vse napade in tudi na ono brozgo, ki jo še mislite zlititi na nas. Sicer nam pa s takimi nastopi le še pomagata delati propagando. Na nadaljne izpade ne bomo odgovarjali. Naš odgovor bo složno delo Društva kmetijskih fantov in deklet in Sokolskega društva za splošni napredek in povzdigo našega kraja. — Le eno bi še omenili. Prav nobene usluge ne delajo oni duhovniki cerkvi, še manj pa veri, kateri iščejo pri kristjanih in katolikih »protikršćanstva«
zato, da opravičijo obstoj »katoliških«
organizacij. Je pa tako početje tudi v popolnem nasprotju s Katoliško akcijo, katero želi najvišji cerkveni poglavar.

NOVICE.

Nj. Vel. kralj se je preteklo nedeljo z avtom odpeljal na Hrvatsko Primorje. Na kraljevski jahti bo obiskal posamezna dalmatinska mesta. Narod je kralja povsod, kjerkoli se je prikazal, navdušeno pozdravljalo.

Slovesna posvetitev pomožnega škofa g. dr. Gregorja Rožmana se bo izvršila v nedeljo, dne 14. julija t. l. ob poldnesih v stolnici v Ljubljani.

»Slovenec«
dne 9. julija poroča: »Če bi bile imele množice besedo, potem ne bi bili doživeli svetovne vojne. Tako ugotavlja v svoji pravkar izišli knjigi: »Julij 1914«
znani nemški pisatelj Emil Ludwig. Uvodoma piše Ludwig: Mednarodno je dokazano, kako je petstomilijonsko miroljubno, pridno in pametno maso par tucatov nesposobnih voditeljev nahujskalo na vojno, ki nikakor ni bila neizbežna. Pri tem so se posluževali ponarejenih listin, laži o preteči nevarnosti in patriotičnih fraz. Tolikokrat je že bil prej položaj v Evropi zapleten, a opetovano se je dala vojna nevarnost odstraniti. Trojici sposobnih državnikov bi se bilo to pot posrečilo, kar je hotela velika masa. Laž je, da bi bil le en sam narod kot celota hotel vojno ali bi jo hotel danes. Govoriti je mogoče le o zapeljivih, ki ne gredo na fronto, in o zapeljancih, ki morajo v bojno črto. Ako Evropa noče doživeti nove vojne, naj se po vseh državah uveljavi zakon, po katerem v slučaju vojne noben vojni minister ne sme nositi maske proti strupenim plinom — in mir med narodi bo zagotovljen.«

Premestitve osnovnošolskih učiteljev. Vsi oblastni prosvetni inšpektorji so bili pozvani, da predložijo ministru prosvete predloge za službene premestitve osnovnošolskih učiteljev, kakor tudi o njihovem napredovanju. Tozadeven ukaz bo v kratkem podpisan.

Podpora za orlovski izlet v Prago. Pod naslovom »za poučno potovanje in ogled vzornih posestev in ustanov v ČSR«
je ljubljanski oblastni komisar dr. Natlačen nakazal iz poljedelskega kredita oblastnega proračuna Jugoslovanski Orlovski zvezi za izlet na orlovske svečanosti v Pragi podporo 10.000 Din. Prosvetno in kulturno društvo »Zveza društev kmetijskih fantov in deklet«
je vložila dne 25. aprila 1928 prošnjo za podporo. Društvo bo prošnjo ponovilo.

Zdravstveni dom v Trzinu. Te dni je začel brez hrupa delovati trziški zdravstveni dom, v katerem je otvoreno zdravilišče in zavetišče za otroke. Postopoma bodo otvoreni tudi drugi oddelki, ki so v pravilniku predvideni. Zdravstveni dom vodi ga. dr. Tekla Pancetova.

Sprememba v občinskem svetu Studenci pri Mariboru. Veliki župan mariborske oblasti je razrešil občinske svetnike občine Studenci pri Mariboru: Vinka Leskoška, Antona Baumanna in Franca Kaca; vsi trije so bili pri zadnjih občinskih volitvah izvoljeni na listi socialnodemokratske stranke. Na njih mesto je veliki župan imenoval trgovca Franca Miketa, Rudolfa Omolca in čevljarkega mojstra Jožefa Domanjka.

Smrtna nesreča otroka. Na Selski gori pri Mirni je 9-leten deček Pavel Kašič rezal z ostrim in dolgim kuhinjskim nožem trd les. Na grči je nož spodletel in se zasadil dečku naravnost v srce. Bil je po par minutah mrtev.

Požar. V vasi Gorenje Kamence pri Novem mestu je izbruhnil ogenj v hiši posestnika Al. Mozetiča v sredo dne 3. julija. Hiša in gospodarska poslopja so do tal pogorela. Požrtvovalnim gasilcem se je posrečilo ogenj omejiti in celo vas obvarovati pred uničenjem.

Pozor pred sleparji! Po rudarskih revirjih Slovenije se dele nekaki »Aufnahmescheine«
za sprejem naših rudarjev v Holandijo. Zahteva se zanje celo taksa po Din 20—. Vse je falzificirano in ne more biti preko »Javne borze dela«
v Ljubljani, nje podružnice v Mariboru ter ekspoziture v Celju in M. Soboti, kakor tudi ne preko Oblastnega izseljeniškega urada nihče pooblaščen za najemanje slovenskih delavcev v inozemstvo. Podpisani urad je baš v konkretnih stikih z merodajnimi činitelji v Franciji in v Holandiji v vprašanju zaposlitve slovenskega delavstva tam, in bo, ko zadeva ugodno dozori, uradno pozval, kako in kaki delavci naj se borzam dela prijavijo za zaposlitev v inozemstvu. Vsled tega naj bo javnost pozorna na sleparske agente, naj jim ne naseda in naj jih naznani prvi žandarmerijski stanici. — »Javna borza dela«
v Ljubljani.

Po veselici eden mrtev, drugi smrtno nevarno ranjen. Večja družba kmečkih fantov iz Naklega pri Kranju se je preteklo nedeljo peljala v Smlednik na veselico. Veselo razpoloženi od zavžitega vina so se nazaj grede sporekli in pretili. Ko so se ob 10. uri zvečer vrnili domov, so se na dvorišču posestnika Čebarska spoprijeli. Franc Pravhar je z dolgim nožem sunil enkrat Franca Juvanca v hrbet in mu zadal 4 cm globoko rano v pljuča ter nato še Franca Podjeta naravnost v srce. Drugi je obležal na mestu mrtev, a prvi je smrtnonevarno ranjen. Pravharja so orožniki aretirali.

Advokati ne morejo biti oblastni komisarji. Banjalški oblastni komisar dr. Toša Lazarevič je podal demisijo na svoje dosedanje mesto, ker po posebni uredbi ministrstva notranjih del odvetniki ne morejo biti oblastni komisarji. V Banjaluki je prevzel posle obl. komisarja srezki načelnik Peters. V kratkem se bodo zahvalili tudi drugi oblastni komisarji, ki so odvetniki, ker je to opravilo nezdržljivo z odvetniškim poklicom.

Zgorelo 60 oralov žita. V starobežejskem okraju v Banatu je zažgala iskra iz lokomotive pšenico na polju. Ogenj se je bliskovito širil in je v nekaj urah pogorelo 60 oralov pšenice.

Samomor. V Kranju se je ustrelil v svoji sobi trgovski pomočnik Albin Kristan. Vzrok samomora je bilo najbrže to, ker mu je bila odpovedana služba.

Prebivalstvo Beograda. Po veroizpovedi je sestavljeno beograjsko prebivalstvo takole: 179.976 pravoslavnih, katolikov 32.054, židov 7443, muslimanov 3201 in protestantov 2993. Vsega prebivalstva je 225.667.

Del mesta na bobnu. V Skoplju se je te dni vršila sodna dražba 92 hiš, ki so zgrajene v štirih ulicah in katere so last veletrgovca Stakljevića. Mož si je znal pridobiti s trgovino lepe denarje ter je vse investiriral v zgradbo novih hiš. Ustvaril je nov del mesta v Skoplju, ker mu je lastnega denarja zmanjkalo, je zidal s posojili in se pri tem tako zadolžil, da mu je bilo te dni vse prodano.

Nesreča na Savi. Pretekli teden se je potopila na Savi pri Beogradu mala ladja, ko je prevažala kopalce na savsko kopališče. Na ladji je bilo 120 ljudi in so se vsi pravočasno rešili.

Trčenje vlakov. V bližini postaje Valpovo na Hrvatskem sta pretekli teden trčila skupaj osebni in tovorni vlak. Trije vagoni osebnega vlaka so popolnoma razbiti in obe lokomotive težko poškodovani. Tri osebe so težko ranjene.

Človeško življenje obstoji iz samih malih priložnosti, ki naj bodo kar najbolj ugodne. — Vsaka poedina bo za Vas lepša, če se ne mučite. — Za pranje vzemite torej Schichtov »Radion«.

Aretacija uradnika. Preteklo soboto je bil v Beogradu aretiran uradnik finančne uprave Dobrivoje Kosić v trenutku, ko je sprejemal podkupnino. Pri izplačilu za razne občinske dobave, je Kosić vsakokrat zahteval od dobavitelja primerno podkupnino. Čim večja je bilo izplačilo, tem večjo vsoto je zahteval. Preteklo soboto mu neki dobavitelj ni hotel izplačati zahtevane vsote, ampak ga je ovadil policiji, ki je napravila Kosićevemu početju konec. Po aretaciji se je Kosić ustrelil.

Kobilice uničujejo polja. Po zadnjih viharjih in nalivih so se pojavile po nekaterih madžarskih krajih ogromne množice kobilic, ki prete uničiti vsa polja.

Strahovito neurje je divjalo pretekli teden po nekaterih krajih Bosne in Črne gore. V okolici Zenice je vihar in toča uničila vso letino, a narasla reka Bosna je zahtevala 11 človeških žrtev.

Baba Anujka obsojena na 15 let. V Pančevu je stala te dni pred okrajnim sodiščem 93 let stara baba Anujka, kakor so jo nazivali ljudje. Obtožena je bila, da je prodajala za drag denar posebno »ljubezensko vodico«, ki naj bi imela to moč, da vzbudi v razprtih famulijah zopet ljubezen in mir med skreganim možem in ženo. Odjemalcev je imela Anujka veliko, le »ljubezenska vodica«
je imela tak učinek, da je po zavžitju več mož vsled zastrupljenja pomrlo. Baba Anujka je bila obsojena na 15 let težke ječe. Preživela jih itak ne bo.

neomejeno trpežne, pri vlažnem zraku ali potu dosežejo dame in gospodje brez škarij za kodranje z uporabo HELA-LOCKENKRÄUSLER. Tudi najlepša budi-glavica bo de s Hela lepša, ker je vsaka ondulacija nepotrebna. Velik prihranek na času in denarju. Pospešuje rast las. Vaše ogledalo Vas bo očaralo. Takoj pri uporabi polno onduliranih kodrov, krasne frizure. Veliko zahvalnih pism. Posebno gledališke igralke so polne hvale. — Cena 12 Din: 3 steklenice 28 Din. — Dr. Nik. Komény, Košice, poštini predal 12/H 14, ČSR.

Dražestne kodre

Naročajte »KMETSKI LIST«!

Hranilnica

za vsako gospodinjso so WECK-ove priprave za vkuhanje. Tisoči gospodinj vam to potrdijo.

Glavna zaloga WECK za celo državo pri tvrdki FRUCTUS, Ljubljana Krekov trg 10 Zahtevajte cenik

Utonil je v Savi pri Trbovljah učitelj Miha Kramer. Med kopanjem ga je prijel krč. Trupla še niso našli.

Razorožitev in mir za vsako ceno. Novi angleški ministrski predsednik dela živo na tem, da se uresničijo zahteve njegove stranke dela o razorožitvi in miru. Že za letošnjo jesen sklicuje veliko pomorsko konferenco za razorožitev, na kateri bodo sodelovale Anglija, Francoska, Italija, Japonska in Združene države ameriške. Prepričanje vlada v merodajnih krogih, da bo konferenca končala povoljno. Za tem bi se imela pa že prihodnje leto sklicati po načrtu Makdonalda vsesplošna konferenca za razorožitev na suhem.

Zeppelin bo letel okoli sveta. Vodja Zeppelinovih poletov v Ameriko dr. Eckener je izjavil, da bo meseca avgusta t. l. podvzel polet okoli sveta. Progo v izmeri 32.000 km upa prevoziti v treh tednih. Med potjo bo napravil le par pristankov in sicer enega na Japonskem in dva v Ameriki. Vozil bo s povprečno brzino 110 km na uro.

Celo mesto pogorelo. V bližini San Franciska v Ameriki se nahaja letovišče mesto Millwailey, ki ga je te dni strahovit požar skoro popolnoma uničil.

Redna zračna zveza med Anglijo in Indijo je že dalj časa vzpostavljena in obratuje med obema deželama potniški in tovarni aeroplani. Vožnja traja 52 ur.

Muzej v ledeni pokrajini. Ruski učenjak Sumgin se obširno peča z mislijo, kako ustanoviti muzej, ki bi trajno ohranjal trupla ljudi in živali. Ker se nahaja dober del severne Sibirije v takozvani večni mrzloti, kjer nikdar ne prestopi toplota nad ničlo in je vsled tega zemlja večno zamrznjena in voda spremenjena v večni led, je prišel Sumgin na posebno misel, zgraditi muzej za človeška trupla in živali v takem kraju večne mrzloti, ki bi jih ohranilo pred vsakim razpadom in trohnenjem. Znano je, da so našli v teh krajih zamrznjena trupla slonov mamutov, katera so bila tako dobro ohranjena, da so jih po tisoč in tisoč letih divje zveri, ko so jih odkopale iz ledu, požrle. Tudi razne druge vrste živali so našli v teh krajih večnega ledu, ki so že na deset tisoč let stare, a so še vedno dobro ohranjene in na njih učenjaki prirodoslovci študirajo razvoj živalstva. Tak muzej bi bil izredno velike važnosti, kajti dandanes moramo zasledovati razvoj živalstva in rastlinstva iz pradavnih časov le iz okamenin in raznih ostankov kosti, katere so slučajno izkopal tu ali tam iz zemlje ali pa našli v kaki zemeljski jami. Iz takih ostankov je pa kaj težko predočiti si pravo zunanjo obliko in izraz dotičnega človeškega bitja ali živali. Za muzej bi potreboval Sumgin okrog 25.000 rubljev. V njega bi postavili po en eksemplar od vsake živalske vrste, ki danes živi ter po eno truplo vseh človeških ras.

Splošna amnestija v Bolgariji. Bolgarski kralj je na predlog vlade podpisal vsesplošno amnestijo za one ministre in političarje, ki so bili pregnani iz Bolgarije, ker so zakrivali, da je Bolgarija stopila v vojsko na strani Avstrije in Nemčije. Na podlagi te amnestije se bo povrnil bivši car Ferdinand in bivši ministrski predsednik Radoslavov.

Za tekmo poljedelskega orodja in strojev, katera se vrši v nedeljo 14. t. m. ob 14. uri med Medvodami in Jeperco, vlada veliko zanimanje. Saj se bodo poskusili med seboj razni plugi od lesenega pa do najmodernejšega dvobrazdnega obračalnika in poglobljača, kakoršnih še nismo do zdaj videli v praktični uporabi. V tem bo tekma posebno poučna in zanimiva. Pa tudi brane in kultivatorji bodo pokazali svojo nepogrešljivost v umnem kmetovanju. Vstopnine ni nobene. Za okrepčilo pa bo preskrbljeno v zadružnem paviljonu. V slučaju slabega vremena bo tekma preložena na prihodnjo nedeljo, dne 21. t. m.

NARODNI GOSPODAR

Predstoječe 20-odst. povišanje železniških tarif.

Kakor je široki javnosti že znano, je generalna direkcija drž. železnic z br. 81.650 z dne 21. junija t. l. odredila za dobo od 1. septembra 1929 do 31. marca 1930 za nekatere vrste kuriva in gotove vrste stavbnega (gradbenega) materiala povišanje izjemnih železniških tarif za 20%. Prizadeta je s tem v precejšnji meri gozdna produkcija, katero danes izvršuje že v veliki meri posestnik gozda sam v lastni režiji in to produkcijo navadno tudi sam postavi na postajo in v vagon. Kmetijska vozila so v mesecih junij, julij in avgust v pretežni večini zaposlena v kmetijstvu. Po tem času poljsko delo pojenjuje in je zopet dana možnost, da vozniki odidejo v večjem številu zopet v gozdove in izvažajo iz njih les in drva.

Merodajna je morala biti za povišanje tarif izključno le motivacija, ki se opira na saobračajno tehnične razloge in pa namen naredb, da bi se gotove vrste stavbnega materiala in kuriva prevozile pred pričetkom jesenske sezone. Na ta način želi železniška uprava izboljšati prometno situacijo v jesenskih mesecih in bi bili vagoni, ako se to doseže, v tem času v prvi vrsti na razpolago za prevoz ostalih vrst kuriva in poljskih pridelkov, ki so podvrženi naglemu kvaru. Na ta način bi se promet delil in se pričakuje uspeh v tem, da bodo transporti prizadetega blaga, ki se bo prevozilo v dobi od 1. septembra 1929 do 31. marca 1930 plačali 20% višjo vozarino, kakor je sicer običajno po tarifi določena. Na eni strani se želi doseči omejitve prevoza navedenih predmetov v sedemmesečni dobi, kakor preje navédeno, in na drugi strani se bo pa gotovo dosegel materialni uspeh za v tej dobi prevoženo tako blago.

Glede ukinitve pomanjkanja vagonov je potrebno opozoriti na to, da je pomanjkanje vagonov že sedaj občutno in se vagoni v obče težko dobijo. Gotove vrste vagonov posebno za stavbni les, dopijoni in specialni vozovi pa se dobijo zelo težko in je potreba čakati na njih dostavo dostikrat po dva do tri tedne. Forsiranje izvoza pod takimi prilikami in v tako kratkem času, to je do 1. septembra, je skoraj nemogoče z ozirom na počasno dostavljanje vagonov. Tudi popraviljanje vagonov je važno s saobračajno tehničnega stališča in za kritje vagonov naročil. Hitro izvršena popravila vagonov bi mnogo pripomogla k temu, da bi postalo sezonsko povišanje tarif nepotrebno. Zu.

Hmeljarji, uredite sušilnice!

Konkurenca v produkciji hmelja je vedno večja in brez dvoma se bo prodal v bodoče le prvovrsten hmelj po primerni ceni. Prav mnogo našega, sicer prvovrstnega hmelja, pa se pokvari pri sušenju; temu so največkrat krive sušilnice, ki slabo vlečejo ter hmelj preje sparijo in sežgo kakor pa posuše. Le v res dobro in pravilno urejeni sušilnici je mogoče hmelj dobro posušiti. Imamo sicer precej sušilnic, toda le malo res dobrih. Napake so večkrat prav malenkostne ter je mogoče navadno brez večjih stroškov tako sušilnico preurediti, da suši hitro, enakomerno in pri nizki toploti.

Marsikateri hmeljar je sicer nezadovoljen s svojo sušilnico, vendar si ne zna prav pomagati. Za vsa potrebna tozadevna navodila in pojasnila se je obrniti na Okrožni kmetijski urad (Oblastno hmeljarsko nadzorništvo) v Celju, s posebno prošnjo (kolek 5 Din) za brezplačen pregled sušilnice. Najbolje je, ako vsak interesent prijavi svojo sušilnico za pregled na občini, občina te prijave zbere in vloži skupno s prošnjo na omenjeni urad (prošnja koleka prosta). Na določen dan bo

prišel oblastni hmeljarski strokovnjak ter vsakemu na licu mesta dal brezplačno vsa potrebna navodila za preureditev sušilnice. Tudi kdor hoče postaviti novo sušilnico, lahko dobi ob tej priliki vsa potrebna navodila in pojasnila. Vse tozadevne prošnje je vložiti najkasneje do 20. t. m., na kasneje prispelo se ne bo moglo več ozirati.

Hmeljarji, posvetite sušenju hmelja največjo pažnjo, da si ne pokvarite pridelka, temveč ohranite dobro kakovost in dosežete boljše cene!

TRŽNA POROČILA.

Tržne cene v Ljubljani, dne 1. julija 1929.
Govedina: v mesnicah po mestu: I. vrste 18 do 20, II. 16—18 Din; na trgu: 1 kg govejega mesa I. 18—20, II. 16—18, III. 12—14, jezika 17—20, vampov 8—10, pljuč 6—8, jeter 15 do 18, ledic 18—20, možganov 20—25, loja 5 do 10 Din; 1 kg telečjega mesa I. 24—25, II. 20 do 22, jeter 25—30, pljuč 20—22 Din; 1 kg prašičjega mesa I. 25—27, II. 20—22, pljuč 10, jeter 15—20, ledic 25—30, glave 8—10, parkljev 6, slanine trebušne 26—27, slanine ribe in sala 29—30, slanine domačih prašičev 25—26, slanine mešane 26—27, slanine na debelo 26, masti 30—32, šunke (gnjati) 30 do 35, prekajenega mesa I. 30—32,50, II. 25 do 27,50, prekajenih parkljev 8—10, prekajene glave 10—12, jezika 35 Din; 1 kg koštrunovega 14—15, jagnjetine 18—20, konjskega mesa I. 8, II. 6 Din; piščanec majhen 15—17, večji 17—20, kokoš 25—30, petelin 30—40, domači zajec, manjši 7, večji 15 Din; 1 kg karpa 25—30, ščuke 25—30, postrvi žive 80, mrtve 60, klina 20, mreže 20—25, pečenke 10 Din; 1 liter mleka 2,50—3, 1 kg surovega masla 40, čajnega 44—48, masla 40—44, bohinjskega sira 34—40, sirčka 8—10 Din; eno jajce 1,25—1,50 Din; 1 liter starega vina 16 do 22, dalmatinca 11—14, 1 čaša piva 3,50, 1 vrček piva 4,50—5, 1 steklenica piva 5,50 do 6 Din; 1 kg belega kruha 5, črnega 4,50, rženega 4,50 Din; ena oranža 1,50—4, limona 0,75—1 Din; 1 kg orehov 12—13, luščenih 36 do 40, črešenj 5—10, suhih češpelj 8—12 Din; 1 kg kave Santos 46—48, Rio 32—40, pražene kave I. 90—100, II. 70—80, III. 56—60, kristalnega belega sladkorja 13, sladkorja v kockah 15, kavne primesi 18, riža I. 10, II. 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4,50, navadnega kisa 2,50, 1 kg soli debele 2,50, mlete 2,75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32 Din, 1 liter petroleja 7,50, 1 kg moke štev. 0 na debelo 390—395, na drobno 4,50, štev. 2 na debelo 370—375, na drobno 4,25, štev. 5 na debelo 350—355 Din; 1 kg kaše 5,60—6, ješprenja 5—6, ješprenjčka 10—12, otrobov 2,50, koruzne moke 4—4,50, koruznega zdroba 4,50—5, pšeničnega zdroba 5—6, ajdove moke I. 6—8, II. 6, ržene moke 4,50—5 Din; 1 q pšenice 265, rži 270—300, ječmena 280 do 310, ovska 285—310, prosa 285, koruze 290, ajde 280—290, fižola ribničana 800, prepelničarja 875, leče 1400—1600 Din; 1 m³ trdih drv, 180, mehkih drv 70 Din; 1 q sladkega sena 125, sladkega sena 100, kislega sena 75, slame 75 Din.

Mariborski trg. Cene mesu se nič niso spremenile. Cene so bile: krompirju 1,50 do 1,75 Din, letošnjemu 5 in 6, kumarcam 7, paradiznikom 16 do 18, fižolu v stročju 8 do 10, kislemu zelju 5, kisli repi 2, čebuli 4, česnu 14 do 16 za kg, karfižoli 3 do 8, glavni solati 0,25 za komad. Sadju: črešnjam 8 do 10 za kilogram, oziroma 3 do 5 za liter, marelicam 36 za kg, borovnicam 4 do 5, jagodam 14 do 16 za liter, pomarančam 1,50 do 4, limonam 1 do 1,25 za komad. Cvetlicam 0,25 do 4, rožam 1,50 do 5 Din za komad. — Lesena in lončena roba se je prodajala po 1 do 80 Din, lesene grablje po 8 do 9, lesene vile po 10 do 11, brezove metle po 1,75 do 5 Din za komad, koruzna slama pa po 30 do 35 Din za vrečo.

Najboljši in najtrpežnejši
šivalni stroji
in **KOLESA** so
GRITZNER
in **ADLER**
za dom, obrt in industrijo,
v raznih opremljenih
Istotam švicarski
pletilni stroji **DUBIED**
Pisalni stroji **URANIA**

Ugodni plačilni pogoji. — Večletna garancija.

Tovarniška zloga:

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA, blizu Prešernovega
spomenika ob vodi.

Pred uporabo Po uporabi

Čisti obraz

in pomlajenje. Vaša koža
postane mladeniško sveža
in bela kot cvet. Ogrci,
mozolji, gube, pege, rdeč
nos, brazgotine, solnčne pe-
ge, rumene in rujave pege,

pege vsled vročine

izginejo takoj in zanesljivo z uporabo lepotilne kreme
»EROS«. »Eros« služi v dosego in ohranitev lepote
obrazu, vratu in rok. Ohranja lepoto do najvišje sta-
rosti pod jamstvom. Zdravniško priporočana. — »Dol-
gujem Vam veliko hvaležnost, dosegla sem vidno
olepšanje obraza v 24 urah,« piše gospa dr. M. Glän-
zend. Sijajno preizkušeno pri damah in gospodinjah vsake
starosti. Cena Din 16.—, 3 lončki Din 34.—, 6 lonč-
kov Din 55.—.

Dr. Nikol Kemény, Košice,
poštni predal 12/L 33, ČSR.

Cenjenemu občinstvu vljudno
naznanjam, da sem **OTVORIL**
moderno opremljeni

ZOBNI ATELIE

v ŠKOFJI LOKI, Spodnji trg

v hiši gostilne Šmit in se
vljudno priporočam

Konc. zobotehnik Ciril Lužar

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najtinejšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji z apnenim dušikom, gnoji istočasno s dušikom in apnom. — Informacije o uporabi in množini, rentabilnosti kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspešnih apnenega dušika daje

TVORNICA ZA DUŠIK d. d. RUŠE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja istotako mešano umetno gnojilo »NITROFOSKAL - RUSSE«, katero sestoji iz apnenega dušika, superfosfata in kalijeve soli. Kdor s Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno s dušikom, fosforom, kalijem in apnom ter si prehrani večkratno trošenje umetnih gnojil.

EKONOM osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, Kolodvorska 7

ima stalno v zalogi:

Umetna gnojila: Kalijevo sol, superfosfat, nitrofoskal
(mešano gnojilo), čilski soliter, apneni dušik i. dr

Seno in pšenično slamo dobavlja po najnižji ceni
franko vsaka postaja.

Laneno olje, firnež, emajlne in ostale lake, oljnate barve

in vse v stroko spadajoče blago kupite
dobro, solidno in po zmernih cenah pri

MEDIČ-ZANKL, d. z o. z. tovarne olja, firneža, laka in barv
Ljubljana-Medvode. Lastnik Franjo Medič.

Podružnica Maribor - Novi Sad.

ILOVAC

Tvornica glinastih
strešnikov in opeke

Fröhlich & Bichler

Karlovac

Dnevna produkcija 100.000 komadov strešnikov in opeke.

Proizvajanje vseh vrst opeke in strešnikov ter vseh glinastih predmetov kakor tudi ploščice za tlake. Posebno se priporočajo **falcovani in dvakrat falcovani strešniki** v dovršeni obliki ter po zelo ugodnih cenah. Kvaliteta zidne in strešne opeke je strokovnjaško priznana, kot najboljša v državi.

Dobavlja se franko na vsako postajo.

Generalno zastopstvo za Slovenijo: **EKONOM** Ljubljana
Kolodvorska 7

„JAVA“ pšenična kava

je izvrstna, zelo redilna in okusna. Zahtevajte jo pri vseh trgovcih! Razpošiljamo jo tudi po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din, če se denar naprej pošlje, ali pa po povzetju za 75 Din. Povzetje je 5 Din dražje. Poštnino plačamo mi. Vsakemu 5 kg zavoju »Java« pšenične kave je kot darilo pridejana lepa skodelica za kavo. Kdor pošlje 2 Din v znak, dobi vzorec 100 g »Java« pšenične kave poštino prosto. Sprejememo za vsak večji kraj zastopnika. — Priznana kava »Java« k. d., Beograd, Lomina ul. 11/č.

1000 Din

Vam plačam, ako Vam
Vaših bradavic,

kurjih oči

rožne kože, otiščancev v 3 dneh ne odpravi brez bolečin in opasnosti in brez noža korenine zatirajoči Riabalzam. — Zdravniška priporočila. Dr. Cyrakus B., Dunaj, piše: Sem z Riabalzam-om zadovoljen, pošljite še nadalje 24 lončkov, ki jih hočem uporabiti pri svojih pacientih. Cena z garancijskim pismom Din 9.—, 3 lončki Din 18.—, 6 lončkov Din 32.—. — Dr. Nic. Kemény, Košice, Kaschau, poštni predal 12/L 33, ČSR.

Kadar kupujete v mestu svoje
potrebščine, podpirajte v
prvi vrsti trgovce, ki v našem
listu nudijo svoje blago.

Kmetje!

V vsakem kraju iščemo zastopnike

za prodajo šivalnih, pletilnih in pi-
salnih strojev, koles itd. - Zelo dobri
pogoji. - Ponudbe na
„CENTRA“ Ljubljana. Poštni predal 248.

Fabiani & Jurjovec
Ljubljana, Stritarjeva ulica 5

— Velika zaloga —
SUKNENEGA BLAGA
za moške in ženske oble-
ke. Lepa izbira svilenih
rut in serp. Krojači in
šivilje, pišite po vzorce!

K
O
S
E
la **KRANJSKE OBLIKE**
turške, à la peklen-
ske in „**VULKAN**“
(z garancijo) brusne kamne
ter prvovrstne ima v zalogi
„EKONOM“
Osrednja gospodarska zadruga
Ljubljana, Kolodvorska ulica 7